

SIVISTYSLAUTAKUNTA**SIVISTYSPALVELUT****Sitovuus: valtuusto, koko palvelualue, brutto****Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Antti Jokikokko****Toiminta-ajatus**

Sivistyspalvelut tuottaa kunnan kasvatus, opetus sekä vapaa-ajanpalvelut ja se sisältää seuraavat tulosalueet; *opetuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut, kansalaisopisto, kirjasto, liikuntapalvelut sekä nuoriso- ja kulttuuripalvelut.*

Sivistyspalvelujen tehtävänä on tukea lasten ja nuorten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista. Sivistyspalvelut tarjoavat kuntalaisille mahdollisuuden itsensä kehittämiseen ja virikkeelliseen vapaa-aikaan.

Arvio toiminnallisista muutoksista ja riskeistä

Sivistyspalveluiden toiminnan painopisteet on johdettu kuntastrategiasta. Sivistyspalvelut ovat keskeisessä roolissa kuntastrategian hyvinvoiva arki -tavoitteen toteuttamisessa. Palvelualueen ydintoiminta on sivistyksen edistäminen sekä viihtyisän elinympäristön ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien luominen sekä osallisuuden lisääminen.

Lasten ja nuorten määrä

Syntyvyys on ollut Siilinjärvellä laskeva vuodesta 2014 lähtien (v. 2013 syntyi 269 lasta, v. 2016 syntyi 222 lasta, v. 2022 syntyi 174 lasta). Vuoden 2024 ensimmäisellä puoliskolla on syntynyt 82 lasta. Tämä ennakoi, että syntyvyys jää vuonna 2024 edelleen alhaiseksi. Syntyvyyden lisäksi lasten määrään vaikuttaa muuttoliike, joka on osittain kompensoinut syntyvyyden laskua. Lasten määrän väheneminen on näkynyt tähän asti varhaiskasvatuspalveluissa. Nyt lasten määrän vähenemisen arvioidaan heijastuvan myös perusopetuksen oppilasmääriin syksyllä 2024.

Lasten määrän vähentyessä varhaiskasvatuksen asiakaspaikkojen määrää on vähennetty ja tullaan jatkossakin tarkastelemaan palvelutarvetta vastaavasti. Syksyllä 2024 suljetaan Kunnanpaikassa sijaitseva päiväkotiyksikkö, joka toimii vuokratiloissa. Perusopetuksen osalta talousarvio on laadittu oletukselle, että perusopetuksen kouluissa on 130 yleisopetuksen ryhmää lukuvuonna 2024–25. Lukuvuonna 2023–24 ryhmiä on 132.

Lakimuutosten vaikutus toimintaan ja talouteen

Sivistyspalveluiden osalta on tullut tai tulee voimaan useita lakimuutoksia, joilla on vaikutusta sivistyspalveluiden toimintaan ja talouteen. Keskeisimmät muutokset ovat seuraavat: oppivelvollisuuden asteittainen laajeneminen ja toisen asteen opintojen maksuttomuus, muutokset varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa ja lisäykset perusopetuksen tuntijakoon.

Oppivelvollisuuden laajeneminen ja toisen asteen maksuttomuus ovat tulleet asteittain voimaan syksystä 2021 lähtien. Vuoden 2024 aikana saatetaan loppuun portaittain siirtymä.

Perusopetuksessa annettavan opetuksen vähimmäistuntimäärästä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Asetusta on muutettu elokuusta 2024 lähtien niin, että yläkoulun ruotsin kielen vähimmäistuntimäärää on kasvatettu. Koska Siilinjärvellä opetusta annetaan kaikissa aineissa asetuksen mukainen minimituntimäärä, yläkoulun oppilaan opetustuntimäärää korotetaan lukuvuodesta 2024–25 lähtien. Perusopetuksen opetussuunnitelmaa ja erityisen tuen lainsäädäntöä on uudistettu. Ne edellyttävät kouluun kiinnittymisen ja erityisen tuen kokonaisuuden tarkastelua vuonna 2024.

Vapaa-aikapalveluiden keskeiset muutokset

Vuonna 2023 käynnistynyt työikäisten liikunta- ja hyvinvointineuvonnan kehittäminen jatkuu ja toiminnan painopistettä muokataan saatujen kokemusten pohjalta. Vuoden 2024 aikana on

tavoitteena kehittää yhteistyötä hyvinvointialueen toimijoiden suuntaan. Neuvonnan tarjoaminen ja matalankynnyksen liikuntapalveluiden kehittäminen tukevat kuntalaisten hyvinvoivaa arkea.

Nuorisopalveluissa koulu- ja oppilaitosnuorisotyön kehittäminen sekä ehkäisevän päihdetyön ja nuorten osallisuuden vahvistaminen ovat avainasemassa tehtäväkuvamuutoksista ja henkilöstövähennyksestä huolimatta. Laajennettuun talotyöhön ja etsivään nuorisotyöhön suunnataan resursseja ja tarkoituksena on kehittää moniammatillista yhteistyötä II-asteen oppilaitosten ja hyvinvointialueen toimijoiden kanssa vuonna 2024. Kohtaavan nuorisotyön painopiste on nuorten loma-aikoina. Nuorten omaehtoista liikkumista tuetaan ja mm. skeittihalli mahdollistaa matalankynnyksen lajiharrastuksen talvikaudellakin - niin kauan kuin hallitoimintaa pystytään ylläpitämään.

Vapaa-aikapalveluiden osalta korostuu yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Yhteistyössä toteutettavien tapahtumien ja palveluiden ohella säännöllisesti kokoontuvilla järjestö- ja toimijafoorumeilla pyritään mahdollistamaan yhteistyön edelleen kehittyminen. Vapaa-aikapalveluissa kehitetään kuntalaisia osallistavia työmuotoja ja palveluiden saavutettavuutta lisätään mm. sähköisten palveluiden avulla.

Vapaa-aikapalveluiden talousarvio sisältää vuoden 2023 suuruisen määrärahan liikunta-, nuoriso- ja kulttuurijärjestöjen tukemiseen. Yleishyödyllisille yhdistyksille myönnettäviin kiinteistöveroavustuksiin varataan erillinen määräraha. Hyvinvointijaos on jakanut avustukset alkuvuoden 2024 aikana.

Kansalaisopiston suunnitelmissa on laajentaa osaamisperusteisten kurssien määrää, jolloin entistä useamman kurssin opiskelijan opinnot voitaisiin kirjata Koski-tietovarantoon. Ainekohtaisten opetussuunnitelmien laatiminen, taitotasojen määrittely ja kurssien muuntaminen osaamisperusteisiksi on suuritöinen prosessi ja sitä varten on tarkoitus hakea vuoden 2024 alussa Opetushallituksen laatu- ja kehittämisrahaa kuuden muun pohjoissavolaisen kansalaisopiston yhteishankkeena. Avusta haettiin, mutta rahoitusta ei saatu, koska hallitus supisti Opetushallituksen avustuspäämäärärahoja yllättäen.

Sisäilmaongelmien ratkaiseminen

Sisäilmaongelmat ovat yksi keskeinen haaste sivistyspalveluiden palvelualueella. Useat päiväkodit, koulut, pääkirjasto ja kansalaisopisto toimivat sisäilmaltaan ongelmallisissa tiloissa. Osa päiväkodeista ja kouluista toimii väistötiloissa. Talousarviovuoden aikana valmistuu uusi Siilinkosken päiväkodin kalustamiseen. Talousarviovuoden aikana jatketaan Ahmon koulukeskuksen ja Siilinlahden koulujen rakennushankkeita. Talousarvio sisältää määrärahat nykyisiin väistötiloihin (pl. Leppäkaarten päiväkodin väistötila, joka jää tarpeettomaksi uuden päiväkodin aloittaessa toiminnan). Talousarviovuoden aikana tulee käynnistää selvitystyö Kasurilan koulun ja Suininlahden koulun rakentamishankkeiden osalta. Sivistyslautakunta on käynnistänyt Suininlahden koulun tarveselvityksen toukokuussa 2024.

Keskeiset talouden muutokset

Muutetun talousarvion tulokertymä on noin 190 000 euroa pienempi, kuin vuoden 2023 talousarvion tulokertymä. Tulokertymän pienentyminen johtuu mm. seuraavista syistä: perusopetuksen vieraspaikkakuntalaisten oppilaiden lukumäärä on laskenut, varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen pieneneminen sekä varhaiskasvatuksessa vuotta 2023 vähemmän ulkopuolisella rahoituksella toimivia hankkeita. Tulokertymän laskua pienentää kansalaisopiston kurssimaksujen korotukset, liikuntapaikkojen vuokrien korotukset, luopuminen varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen loma-ajan hyvityksestä, IP-maksujen korotukset sekä perusopetuksen hankkeet. Lisäksi varhaiskasvatuspalveluiden myyntituottojen muille kunnille arvioidaan kasvavan. Hanketulot on budjetoitu myönnettyjen hankkeiden pohjalta.

Muutetussa talousarviossa ulkoiset toimintamenot ovat noin 910 000 € suuremmat, kuin vuoden 2023 talousarvion toimintamenot. Merkittävimmät menolisäykset kohdistuvat henkilöstökuluihin, vuokratuluihin ja palvelujen ostoon. Henkilöstökuluja kasvattaa kesken vuotta 2023 tulleet palkankorotukset, vuodelle 2024 sovitut palkankorotukset sekä vuoden 2023

talousarvion sisältämät uudet tehtävät, joihin ei ollut varattu rahoitusta kokonaiselle vuodelle. Henkilöstökulujen nousua kompensoi mm. perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen henkilöstövähennykset ja työttömyysvakuutusmaksun sekä tapaturmavakuutusmaksujen alentuminen. Lisäksi henkilöstökuluja vähentää muutostalousarvion mukaiset henkilöstösäästöt. Perusopetuksen oppilasmäärän ennustettu pieneneminen mahdollistaa kahden perusopetusryhmän vähentämisen syksyllä 2024. Varhaiskasvatuksessa asiakaspaikkojen määrää vähennetään lasten määrän pienentyessä. Lisäksi avoin varhaiskasvatus lakkautetaan elokuun 2024 alusta lukien.

Palvelunostoissa merkittävin määrärahalisäys kohdistuu varhaiskasvatuksen palvelusetelikustannuksiin, muilta hankittaviin opetuspalveluihin, koulukuljetuksiin sekä alueiden kunnossapitopalveluihin. Palvelusetelikustannukset kohoavat mm. asiakasmaksujen alentumisen ja indeksikorotusten takia. Koulukuljetusten ja alueiden kunnossapitopalveluiden kustannukset kohoavat yleisen hintatason kehityksen takia.

Vuokrien kasvu johtuu pääosin vuokrien indeksitarkistuksista, laitteiden kohonneista vuokrista, siirtymästä vuokrakalusteisiin uudessa kunnantalon toimipisteessä sekä Suininlahden koulun viipaletilasta, johon oli varattu vuoden 2023 talousarviossa rahoitus vain osaksi vuotta. Vuokrien kohoamista kompensoi luopuminen Leppäkaarten päiväkodin viipaleesta ja Kunnonpaikan päiväkotiyksiköstä. Muutoin viipale-, vuokra- ja leasingkohteiden vuokrat on muodostettu nykyisen rakennuskannan mukaisesti.

Tavoitteet 2022–2025

VALTUUSTON SITOVA TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
KETTERÄ KEHITTÄJÄ			
1.1 Palveluverkko vastaa kuntalaisten tarpeita laadullisesti, alueellisesti ja määrällisesti	<p>Palveluverkon ajantasaisuuden seuranta ja vastaavuus tulevaisuuden tarpeisiin</p> <p>Palveluverkon saavutettavuus vähintään sama kuin Pohjois-Savossa keskimäärin.</p> <p>Asiakkaiden arviointikyselyissä keskiarvo vähintään 3, jos käytössä on 4 portainen asteikko. Vastaava taso, mikäli käytössä jokin muu asteikko</p>	Opetus- ja varhaiskasvatus palvelut Kansalaisopisto	<p>Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa supistetaan yhdellä yksiköllä syksyllä 2024. Tulevaisuuden kouluverkon kehittämistarpeita tarkasteltu mm. kesäkuun valtuustoseminaarissa.</p> <p>Palveluverkon saavutettavuutta kuvattu tulosalueiden osuuksissa. Palveluverkon saavutettavuus on hyvällä tasolla.</p> <p>Toteutuneissa kyselyissä tavoite saavutettu, ks. tarkemmin tulosalueiden kohdalta. Perusopetuksessa kysely toteutetaan joka toinen vuosi. Vuonna 2024 ei tehdä kyselyä.</p>

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
1.2 Ajasta ja paikasta riippumattomat palvelut ovat kuntalaisten käytössä	Kehitetään vapaa-aikapalveluiden sähköisiä tilavarauksia, verkkomaksamista, avustusjärjestelmää	Vapaa-aikapalvelut	Sähköinen tilausvaraus otettu käyttöön pickleball- ja tenniskentillä sekä skeittihallilla. Sähköistä avustusjärjestelmää ei ole käytössä.
1.4 Yhdistysten toimintaedellytysten ja kuntayhteistyön vahvistaminen	Yhteistyön kehittäminen ja olemassa olevan toiminnan arviointi	Vapaa-aikapalvelut	Hyvinvointijaon jakoi yhdistysavustuksia. Yhteistyön kehittämistä jatketaan ja laajennetaan eri toimijoiden kanssa.
1.5 Kokeileva organisaatiokulttuuri ja uudet kokeilut	Opiskeluhuollon ja tuen kehittäminen, niin, että poissaolot vähenevät Lukiokoulutuksen vetovoimaisuus, opiskelijamäärää kääntyy pitkällä tähtäimellä kasvuun Kirjastotoimen palvelutarjonnan ja valikoiman kokeilut Kansalaisopiston uudet toimintatavat/ Osaamisperusteisiä/ opintopisteytettyjä kursseja uusille ainealueille	Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut Kirjasto Kansalaisopisto	Opiskeluhoitoa ja tukea on kehitetty kahden eri hankkeen puitteissa. Hankkeissa on mm. kehitetty varhaisen puuttumisen poissaolomalli, joka on jalkautettu koulujen käyttöön. Poissaolojen kokonaisuus ei ole vielä kääntynyt laskuun. Lukiokoulutuksen vetovoimaisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota (perustyö kouluissa, opiskelijoiden osallisuus, markkinointi, yhteistyö perusopetuksen kanssa). Lukion opiskelijamäärä on kääntynyt kasvuun. Kirjastoon on hankittu uudenlaisia lainattavia esineitä asiakaskyselyn perusteella.
HYVINVOIVA ARKI			
2.1 Virikkeellisen asuin- ja toimintaympäristön kehittäminen	Tarvetta vastaava liikuntapaikaverkosto ja lähiliikunta-	Vapaa-aikapalvelut	Kehvon koulun lähiliikuntapaikan rakentaminen ja Ahmon tekonurmen uusiminen käynnissä.

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
	<p>paikkojen kehittäminen</p> <p>Monipuoliset ja kuntalaisten tarpeita vastaavat kirjastopalvelut</p> <p>Koulunuorisotyön ja oppilaitosyhteistyön kehittäminen</p>		<p>Vuorelan kirjastotilaa muokattu ja uudistettu. Asiakaskyselyn perusteella jatketaan tilan kehittämistä.</p> <p>Koulunuorisotyötä jatketaan kesällä päättyneen KNT hankkeen jälkeen. Oppilaitosnuorisotyötä ja monialaista yhteistyötä kehittävä Wörtti-hanke käynnistyi keväällä.</p>
<p>2.1 Lasten ja nuorten terveen kasvun ja hyvän oppimisen mahdollistaminen</p>	<p>Uudet toimintatavat vastata lasten/nuorten/perheiden kasvaneeseen tuen tarpeeseen (esim. vakasosionomit)</p> <p>Nykyisen oppimiskäsityksen mukaiset oppimisympäristöt kaikissa kouluissa ja varhaiskasvatuksessa</p> <p>Lasten ja nuorten oppimisvalmiuden ja oppimisen tulokset parantuvat suunnitelmallisten toimenpiteiden avulla. Oppilaat saavat varhaista ja riittävää tukea heti tuen tarpeen ilmetessä.</p>	<p>Opetuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut</p>	<p>Vakasosionomit (nimikkeellä perheohjaajat) ovat työskennelleet kevään aikana 39 perheen kanssa.</p> <p>Siilinkosken päiväkodin valmistuminen ja sen kalustaminen.</p> <p>Perusopetuksen kouluissa ja lukiossa kehitetty uusia tuen malleja ja toimintatapoja. Erityisopetuksen lisäresurssi hyödynnetty tehokkaasti palvelemaan ennakoivasti tuen tarpeisia oppilaita/opiskelijoita.</p>
<p>2.2 Yhteisöllisyyden vahvistaminen ja yksinäisyyden ehkäiseminen (kuntalaiset & kunnan työntekijät)</p>	<p>Vahvistetaan yhteisöllisyyttä kokonaisvaltaisesti ryhmätasolta kaikkien kuntalaisten tasolle</p>	<p>Opetuspalvelut, vapaa-aikapalvelut</p>	<p>Kouluissa kehitetty yhteistyössä opiskeluhoitohenkilöstön kanssa yhteisöllisyyttä edistävää ryhmäytymistä.</p>

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
Lasten ja nuorten tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen	Uusien toimintatapojen pilotointi tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistamisessa		Kaikissa kouluissa annetaan suunnitelmallisesti tunnetaitokoulutusta.
2.3 Kunnan palveluiden tuottaminen sisäilmaltaan terveellisissä ja turvallisissa tiloissa	Kaikki yksiköt toimivat sisäilmaltaan turvallisissa toimitiloissa viimeistään vuonna 2028	Opetus- ja varhaiskasvatus palvelut, kansalaisopisto, kirjasto	Siilinkosken päiväkoti valmistuu syyskuksi 2024. Ahmon koulukeskuksen ja Siilinlahden koulujen rakentamishankkeet edenneet aikataulussa. Päätös Suininlahden koulun tarveselvityksen aloittamisesta.
2.3 Koulukiusaamiseen puuttumisen tehostaminen ja kiusaamisen ennaltaehkäisy	Uusien menetelmien käyttöönotto ja vakiintuneiden menetelmien vaikuttavuuden seuranta Kiusaamisen määrä vähenee	Opetuspalvelut	Kiusaamisen ennaltaehkäisyssä keskitytty tunnetaitojen vahvistamiseen. Kouluterveyskyselyn perusteella kiusaamisen yleisyys ja puuttumisen tehokkuus säilyneet entisellä tasolla, ollen kuitenkin monilta osin paremmalla tasolla kuin Pohjois-Savossa keskimäärin.
2.4 Yksilön ja perheiden voimavarojen tukeminen, hyvinvointia uhkaavien riskitekijöiden minimointi ja oikea-aikainen tukeminen	Varmistetaan oppivelvollisuuden täysimääräinen toteutuminen Vahvistetaan liikunta- ja hyvinvointineuvontaa	Opetuspalvelut Liikuntapalvelut	Ilman päättötodistusta jääneiden opiskelijoiden määrä vähentynyt. Koulupaikkamääräyksiä ei ole annettu alkuvuonna. Liikuntaneuvonnan yksilöpalvelu toimii hyvin, ryhmätoimintaa kehitetään yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
2.4 Ennalta ehkäisevän päihdetyön vahvistaminen	Ehkäisevän päihdetyön näkyvyys, henkilöstön koulutukset, yhteistyörakenne hyvinvointialueen kanssa	Ehkäisevä päihdetyö yhteistyössä kunnan palvelualueiden kanssa	EPT tehtäväkuva yhdistetään erityisnuorisotyöhön. Ennaltaehkäisevä työ heikkenee, koulutukset vähenevät.
2.5 Kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspinnat tunnistetaan ja sovitaan tehtävistä	Toimivat käytänteet opiskeluhuollossa muuttuneessa toimintaympäristössä	Opetuspalvelut, varhaiskasvatus -palvelut	HVA:n kanssa on luotu yhteisiä toimintatapoja mm. opiskeluhuollon iltapäivässä. Haasteena HVA:n rekrytointivaikeudet.

Tavoitteiden riskiarviot

Pätevän henkilöstön saatavuus on haaste tietyssä tehtävissä. Mikäli ei saada rekrytoitua kelpoista henkilöstöä, voi tällä olla vaikutusta palvelun laatuun.

TOTEUTUMINEN:

Haastava rekrytointitilanne on jatkunut varhaiskasvatuksessa varhaiskasvatuksen opettajien osalta. Perusopetuksessa rekrytointivaikeuksia ennen kaikkea erityisopettajien osalta.

Palvelualueen useissa toimitiloissa on sisäilmaongelmia. Näistä tiloista toiminta on siirretty pääsääntöisesti muihin tiloihin. Osassa ongelmallisia tiloja toiminta kuitenkin vielä jatkuu.

TOTEUTUMINEN:

Kunnassa kehitetty varhaista puuttumista sisäilmahaasteisiin. Kunnan sisäilmatyöryhmän työskentelyä on uudistettu. Alkuvuoden aikana ei ole ilmennyt uusia sisäilmahaasteita kunnan omistamissa kiinteistöissä.

Rakentamishankkeet edenneet suunnitelmallisesti.

Käytössä olevat resurssit vs. palveluntarve ja niiden yhteensovittaminen.

TOTEUTUMINEN:

Erityisiä tukitoimia tarvitsevien lasten ja nuorten määrä kasvaa koko ajan. Toistaiseksi olemassa olevilla resursseilla on pystytty vastaamaan lain mukaisesti tuen tarpeeseen.

HVA:n rekrytointivaikeudet voivat heijastua lasten ja nuorten hyvinvointiin. Keskenäiset rakenteet sekä lakien ristiriidat ja tulkintavaikeudet hankaloittavat opiskeluhuollon ja tuen järjestämistä ja siten lasten ja nuorten edun toteutumista

TOTEUTUMINEN:

HVA:n rekrytointivaikeudet ovat jatkuneet alkuvuonna 2024. Opiskeluhuollossa on kuitenkin pystytty rakentamaan yhteisiä rakenteita oppilaiden tukemiseksi.

Arvio koko vuoden talousarvion toteutumisesta**Talousarvion toteutuminen**

Sivistyspalveluiden ulkoisten toimintatuottojen arvioidaan ylittävän muutetun talousarvion. Tämä johtuu ennen kaikkea arvioitua suuremmista perusopetuksen kotikuntakorvauksista ja hanketuotoista sekä varhaiskasvatuspalveluiden myymisestä muille kunnille. Hanketuotot näkyvät toisaalta myös ylimääräisinä menoina. Päivähoidon asiakasmaksuja ei kerry talousarviossa arvioidulla tavalla.

Tämänhetkisen arvion mukaan ulkoiset toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion. Merkittävin ylitys tapahtuu henkilöstökuluissa. Henkilöstökulujen arvioidaan toteutuvan alkuperäisen talousarvion mukaisesti. Henkilöstökuluja kasvattaa arvioitua suuremmat hanke- ja sijaiskulut. Hankekulut aiheuttavat ylitystä myös palvelujen oston. Palvelun ostoja kasvattavat myös arvioitua suuremmat opetuspalveluiden ostot muilta koulutuksenjärjestäjiltä. Avustuksissa IP-toiminta-avustusten ja lasten kotihoidon tuen arvioidaan alittavan muutostalousarvion. Vuokriin ennakoidaan pientä ylitystä, mikä johtuu ICT-laitteiden kallistuneista hinnoista ja rakennusten vuokrien korotuksista.

Kesäkuu 2024 SIVISTYSPALVELUT

1000€	Toteuma 01-06	Toteuma ed. v. 01-06	Muutos %	Tilinpäätös 2023	MB 2024	Estimaatti 2024	ero Estimaatti - TA	Tilikauden ennuste (Tasainen vauhti)
TOIMINTATUOTOT	1 649	2 368	-30,4 %	3 207	2 363	2 506	143	3 297
Henkilöstökulut	-15 931	-16 076	-0,9 %	-30 737	-29 809	-30 458	-650	-31 863
Palvelujen ostot	-3 563	-3 531	0,9 %	-6 906	-6 856	-7 060	-204	-7 127
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-659	-689	-4,3 %	-1 395	-1 398	-1 395	3	-1 319
Avustukset	-485	-597	-18,9 %	-1 152	-1 080	-982	98	-969
Muut toimintakulut	-2 366	-2 217	6,7 %	-4 509	-4 583	-4 622	-39	-4 731
TOIMINTAKULUT	-23 004	-23 111	-0,5 %	-44 698	-43 726	-44 517	-792	-46 009
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-21 356	-20 744	3,0 %	-41 491	-41 362	-42 011	-649	-42 711
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	-1,1 %	-1	0	0	0	-1
VUOSIKATE	-21 356	-20 744	3,0 %	-41 492	-41 362	-42 011	-649	-42 712
Poistot ja arvonalentumiset	-244	-256	-4,6 %	-463	-488	-488	0	-488
Sisäiset tuotot	0	0	0,0 %	40	46	46	0	0
Sisäiset kulut	-6 511	-6 519	-0,1 %	-13 060	-12 798	-12 798	0	-13 022
TILIKAUDEN TULOS	-28 111	-27 519	2,2 %	-54 976	-54 602	-55 251	-649	-56 222

Opetuspalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Antti Jokikokko

Arvio toiminnan painopisteistä ja keskeisistä muutoksista

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen keskeisenä tavoitteena on luoda mahdollisuudet hyvään oppimiseen ja itsensä elinikäiseen kehittämiseen. Perusopetus ja lukiokoulutus tarjoavat lapselle ja nuorelle mahdollisuuden suorittaa oppivelvollisuus ja kehittää itseään.

Sisäilmaongelmien ratkaiseminen ja modernit oppimisympäristöt

Koulujen sisäilmaongelmien ratkaiseminen on yksi osa parantaa palvelun laatua ja lisätä kunnan houkuttelevuutta lapsiperheiden asuinpaikkana. Vuoden 2024 aikana jatkuu Ahmon koulukeskuksen ja Siilinlahden koulun rakentamishankkeet. Suininlahden koulun käyttöön valmistui väistötila kesällä 2023. Talousarviossa on varauduttu olemassa olevien väistötilojen vuokriin ja vuokran korotuksiin, mutta ei uusiin väistötiloihin. Talousarviovuoden aikana tulee käynnistää selvitykset Kasurilan ja Suininlahden koulujen rakentamishankkeiden toteuttamiseksi.

Yksi keino varmistaa hyvän oppimisen edellytykset on muuntuvat oppimisympäristöt, jotka tukevat toiminnallisuutta. Oppimisympäristöjen kehittämistä tehdään ennen kaikkea siinä yhteydessä, kun suunnitellaan ja otetaan käyttöön uusia tiloja. Lisäksi uusitaan koulujen vanhenevaa kalustoa. Investointiossa sisältää määrärahan koulujen vanhenevan kaluston uusimiseen. Vuoden 2024 aikana suunnitellaan uusien koulurakennusten kalustamista.

Digitaalisten palveluiden (esim. laitteet, sovellukset ja oppimisympäristöt) käyttöä osana kasvatusta, opetusta ja oppimista kehitetään vastaamaan valtakunnallisia linjauksia, kuten opetus- ja kulttuuriministeriön Uudet lukutaidot - kehittämisohjelmaa. Tavoitteena on, että lapset ja nuoret saavuttavat yhdenvertaiset ja riittävät digitaidot, jotta heillä on valmiudet toimia yhteiskunnassa digitaalisten palveluiden aktiivisina käyttäjinä ja tuottajina. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi henkilöstön digi- ja tietoturvaosaamista päivitetään valtakunnallisten linjausten mukaisesti.

Kehittämishankkeet

Erilaiset kehittämishankkeet ovat yksi tapa parantaa opetuspalvelun laatua, ja ne tukevat kuntastrategian tavoitetta toiminnan ketterästä kehittämisestä. Vuonna 2024 opetuspalveluissa on käynnissä mm. seuraavat hankkeet:

- Harrastamisen Suomen malli ja koulujen kerhotoiminnan kehittäminen.
- Sitouttava kouluyhteistyön pilottihanke, jota toteutetaan yhteistyössä Iisalmen, Sonkajärven ja Lapinlahden kanssa. Hankkeen keskiössä on ehkäistä koulupudokkuutta ja poissaoloja.
- Koronaepidemian vaikutusten lieventäminen perusopetuksessa.
- Yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittäminen.

Näihin hankkeisiin on saatu valtionavustusta Opetus- ja kulttuuriministeriöltä tai Opetushallitukselta. Kaikki avustukset edellyttävät myös omarahoitusosuutta, joka on sisällytetty opetuspalveluiden talousarvioon. Talousarviovuoden aikana seurataan avautuvia hankehakujia ja niihin osallistutaan, mikäli hankkeesta saadaan tukea opetuspalveluiden strategiseen kehittämiseen.

Edellä mainitut ovat euromääräisesti opetuspalveluiden merkittävimmät hankkeet. Näiden lisäksi opetuspalveluissa ja eri kouluilla on käynnissä useita pienempiä hankkeita (esim. koulujen KV-hankkeet).

Lakimuutosten vaikutus toimintaan ja talouteen

Oppivelvollisuuden laajeneminen ja toisen asteen maksuttomuus ovat tulleet asteittain voimaan syksystä 2021 lähtien. Vuoden 2024 aikana saatetaan loppuun portaittain siirtymä. Talousarvio sisältää määrärahat lukio-opiskelun maksuttomuuteen.

Perusopetuksessa annettavan opetuksen vähimmäistuntimäärästä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Asetusta on muutettu elokuusta 2024 lähtien niin, että yläkoulun ruotsin kielen vähimmäistuntimäärää on kasvatettu. Koska Siilinjärvellä opetusta annetaan kaikissa aineissa asetuksen mukainen minimiintuntimäärä, tulee yläkoulun oppilaan opetustuntimäärää korottaa lukuvuodesta 2024–25 lähtien. Sivistyslautakunta on päättänyt keväällä 2023 perusopetuksen tuntijaon muuttamisesta asetusmuutosta vastaavaksi. Tuntijaon muutoksen kustannukset vuoden 2024 osalta ovat noin 37 000 €. Koska muutos tulee voimaan vasta 1.8. kustannukset eivät realisoitu kokonaisuudessaan vielä vuonna 2024. Muutoksen kustannusvaikutus tulee olemaan noin 88 000 €/vuosi.

Oppilasmäärien ja tuen oppilasmäärien kehitys sekä tukitoimenpiteet

Siilinjärven peruskouluissa oli lukuvuonna 2023–24 peruskoululaisia 2781 ja 6 perusopetukseen valmistavassa opetuksessa olevaa oppilasta. Yhteensä oppilasmäärä oli siis 2787. Edellisenä lukuvuonna perusopetuksessa oli oppilaita 2765 ja 41 perusopetukseen valmistavassa opetuksessa olevaa oppilasta. Yhteensä oppilasmäärä oli 2806. Valmistavassa opetuksessa olleet oppilaat ovat siirtyneet pääsääntöisesti perusopetuksen oppilaisiksi elokuussa 2023. Lukuvuonna 2024–25 peruskoululaisia on arviolta 2746. Talousarviota laadittaessa oletettiin oppilasmäärän olevan 2736, mutta arvioitua suurempi muuttoliike on kasvattanut oppilasmäärää. Syntyvyyden pitkään jatkunut alhaisuus on siis alkanut vaikuttamaan myös perusopetuksen oppilasmäärään. Talousarvio on laadittu niin, että lukuvuonna 2024 – 25 perusopetuksessa on kaksi yleisopetuksen ryhmää vähemmän, kuin lukuvuonna 2023–2024. Tästä tulee säästöä noin 49 000 €.

Lukiolaisia on lukuvuonna 2023–24 213 opiskelijaa. Lisäksi aineopiskelijoita on yksi. Edellisenä lukuvuonna opiskelijoita oli 231. Lukion opiskelijamäärä on laskenut voimakkaasti viimeisten vuosien aikana. Yksi syy opiskelijamäärän vähenemiselle on lukion tilat. Lukio toimii vanhoissa sisäilmaongelmaisissa tiloissa. Lukio on käynnistänyt toimenpiteitä lukiokoulutuksen vetovoimaisuuden turvaamiseksi ja näitä toimenpiteitä jatketaan edelleen talousarviovuonna 2024. Syksyllä 2024 lukiossa arvioidaan olevan noin 230 opiskelijaa. Lukion vetovoimaisuutta lisäävät toimet ovat siis tuottaneet toivottua tulosta. Lukion vetovoimaisuuden kehittämisessä lähtökohtana on laadukas perustoiminta. Kuluneen vuoden aikana opiskelijoiden osallisuutta on kehitetty ja heidät on otettu tiiviisti mukaan toiminnan suunnitteluun ja arviointiin. Lisäksi lukiossa on kehitetty markkinointia systemaattiseen suuntaan. Lukiossa on luotu markkinoinnin vuosikello ja sosiaalisen median vuosikello. Lukiolla toteutettiin brändikirkastusprosessi lukuvuoden 2023-2024 aikana. Lukion arvot, missio, visio ja strategia kirkastettiin ja prosessiin osallistuivat henkilöstö, opiskelijat ja huoltajat. Uuden koulurakennuksen odotetaan jatkossa vahvistavan lukion vetovoimaa. Osana markkinointia yhteistyötä perusopetuksen kanssa on tiivistetty. Lukion ja Ahmon koulun johtotiimit tapaavat säännöllisesti ja suunnittelevat

yhteistyön tiivistämiseen liittyviä toimenpiteitä. Näin pyritään luomaan pohjaa uuden koulukeskuksen yhteistyölle.

Lukiokoulutuksessa on aloitettu erilaisia tukimuotoja opiskelijoiden jaksamisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Oppimisen tuen rakenteita on muokattu. Erityisopettajan ja aineenopettajien yhteistyötä on tiivistetty aineryhmätapaamisilla ja samanaikaisopetuksella. Erityisopettaja, opo ja ryhmänohjaaja pitävät jaksotapaamiset kerran periodissa ja käyvät läpi ryhmään liittyvät pedagogiset huolet ja sopivat jatkotoimenpiteistä ja vastuista toimenpiteiden suhteen. Lukion opiskelijoille on tarjolla Jatkot-työpaja joka maanantai, johon voi tulla tekemään rästitehtäviä tai hakemaan tukea oppimisen pulmiin. Jatkoilla on paikalla erityisopettaja ja vaihtelevasti erityisesti kielten ja matemaattisten aineiden aineenopettajia. Kaikki ensimmäisen vuoden opiskelijat testataan lukitestin ja matematiikan lähtötasotestin avulla. Testin perusteella opiskelijoille kohdennetaan tarkoituksenmukaisia tukitoimia ja kirjataan tuen tarpeet Wilmaan.

Peruskoululaisten oppimisen tuki jaetaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Mikäli tehostettu tuki ei riitä, annetaan erityistä tukea. Tehostettua tukea ja erityistä tukea saaneiden oppilaiden osuus on kasvanut vuosittain. Koko maassa tehostettua tukea sai 13,9 % oppilaista syksyllä 2022. Erityistä tukea sai 9,7 % kaikista Suomen perusopetuksen oppilaista vastaavana ajankohtana. Siilinjärvellä tehostettua ja erityistä tukea saa useampi oppilas kuin maassa keskimäärin. Siilinjärvellä sai syksyllä 2023 tehostettua tukea 15,0 % (2022 14,4 %, 2021 13,9 % 2020 13,6 %, 2019 13,0 %, 2018 12,3 %) ja erityistä tukea 10,0 % oppilaista (2022 10,4 % 2021 10,0 % 2020 9,4 %, 2019 ja 2018 9,1 %). Vuoden 2023 talousarviossa vahvistettiin erityisopetuksen resurssia 2,5 erityisopettajalla ja 2 koulunkäynninohjaajalla 1.8.2023 alkaen. Lisäresurssi on ollut erittäin tarpeellinen ja sen avulla on pystytty lisäämään alakoulun erityisluokkaopetusta ja yläkoulujen laaja-alaista erityisopetusta. Lisäyksen täysimääräinen kustannusvaikutus näkyy vasta vuonna 2024.

Ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä perusopetuksen kouluissa tuetaan oppilaan ryhmään kuulumista ja kiinnittymistä. Vuoden 2024 aikana on edistetty tunne ja vuorovaikutustaitojen kehittämistä, poissaolojen seuranta ja puuttumista sekä kiusaamisen ehkäistä ja siihen tarttumista. Työssä painotetaan toimintakulttuurin ja laadun kehittämistä, yhdenvertaisuutta, hyvinvointia sekä lapsi/nuori -keskiössä -periaatetta. Oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaito on kehitetty kouluissa säännöllisen ja suunnitelmallisen toiminnan kautta. Käytössä on ollut mm. seuraavia työvälineitä: Yhteispeli, Mieli ry:n materiaalit esimerkiksi Hyvän mielen taitomerkki ja koulukuraattorin pitämät ryhmäytymis-/kaveritaitotunnit luokissa. Lisäksi kouluilla on ollut ulkopuolisten toimijoiden (esim. SPR) pitämiä oppitunteja. Kiusaamisen puuttumista varten kouluilla on käytössä mm. VERSO-toimintaa ja RESTO-sovittelua.

Muut keskeiset talouden muutokset

Muutetussa talousarviossa opetuspalveluissa toimintatuottojen arvioidaan kokonaisuutena pysyvän lähes ennallaan. Toimintatuottojen sisällä avustusten ja IP-maksujen arvioidaan kasvavan edellisestä vuodesta. IP-maksujen kasvu johtuu siitä, että kunnan järjestämässä IP-toiminnassa arvioidaan olevan enemmän oppilaita, kuin aikaisemmin. Lisäksi IP-maksuihin on suunniteltu tehtävän 5 % korotus 1.8.2024 alkaen. Hanketulot on arvioitu myönnettyjen hankepäätösten perusteella. Talousarviovuoden aikana tullenee haettavaksi avustuksia, joita haetaan, mikäli ne tukevat opetuksen kehittämistä. Hankkeet aiheuttavat aina myös menoja, joten uusilla hankkeilla ei ole vaikutusta nettotulokseen. Toimintatuotoissa kotikuntakorvausten arvioidaan vähenevän. Tämä johtuu siitä, että perusopetuksessa on ollut aikaisempaa vähemmän vieraskuntalaisia oppilaita.

Muutetun talousarvion toimintamenot ovat noin 480 000 € suuremmat, kuin vuoden 2023 talousarvion toimintamenot. Merkittävimmin kohoaa henkilöstökulut. Henkilöstökuluja kasvattaa sovitut palkankorotukset ja talousarvion 2023 uudet virat ja toimet, joiden täysimääräinen kustannusvaikutus näkyy vasta vuonna 2024. Henkilöstökulujen kasvua kompensoi työttömyysvakuutusmaksujen pienentyminen sekä muutostalousarvion säästötoimenpiteet.

Ulkoisten palveluiden ostoon varattu määräraha kasvaa noin 92 000 €. Merkittävin kasvu kohdistuu koulukuljetuksiin (n. 55 000 €) sekä opetuspalveluiden ostoon muilta koulutuksen järjestäjiltä (58 000 €).

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin varattu määräraha vähenee noin 43 000 €. Tämä johtuu lähinnä sähkön hinnan alentumisesta.

Vuokriin varattu määräraha kasvaa noin 220 000 eurolla. Vuokratkustannuksissa kasvaa niin rakennusten kuin laitteiden vuokrat. Rakennusten vuokrien kohoaminen johtuu olemassa olevien tilojen vuokrahintojen indeksitarkistuksista sekä Suininlahden koulun väistötilasta, jonka täysimääräinen kustannusvaikutus tulee vasta vuodelle 2024. Laittevuokrat kohoavat, koska laitteiden hankintahinnat ovat nousseet. Laittevuokriin varattu summa on määritetty nykyisen konekannan mukaisesti.

Talousarviossa ei ole ollut mahdollista kasvattaa koulutarvike yms. muita opetuksen järjestämisen näkökulmasta välttämättömiä menoja. Tämä on haaste, koska inflaatiokehitys on ollut voimakasta näidenkin tuoteryhmien osalta viimeisen vuoden aikana. Koulujen tarvikehankintoihin on varattu 573 000 €, mikä on edellisten vuosien tasoa.

Talousarvio ei sisällä määrärahaa alakoulun tuntijaon lisätunteihin. Kahden lisätunnin kustannusvaikutus vuodelle 2024 olisi ollut noin 25 000 € (1.8.2024 alkaen). Vuodesta 2025 lähtien kustannukset olisivat 59 000 €/vuosi. Nykyisen hallituksen hallitusohjelman mukaan hallitus kasvattaa perusopetuksen vähimmäistuntimäärää 2–3 vuosiviikkotunnilla hallituskauden aikana. Näin ollen tuntijaon lisätunnit on jätetty toteutettavaksi vasta, kun hallitus on toteuttanut ko. muutoksen.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2022–2025</i>	<i>Toimenpiteet 2024</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Oikein mitoitettu ja alueellisesti kattava kouluverkko, joka vastaa laadullisesti kuntalaisten tarpeita	<p>Palveluverkkoselvityksen koulukohtaisten oppilasennusteiden päivittäminen</p> <p>Koulukohtaisten oppilasmäärien muutosten hallinta, henkilöstöressurssien sopeuttaminen muutokseen</p>	<p>Tarkistaminen tehty</p> <p>Kouluverkko ja koulujen tilat vastaavat oppilasennusteita</p> <p>Opetuksen saavutettavuus on vähintään samaa tasoa kuin Pohjois-Savossa keskimäärin</p>	<p>Koulukohtaiset oppilasennusteet päivitetty talvella 2024.</p> <p>Opettajia siirretty koulujen välillä, oppilasmäärien muutosten takia.</p> <p>Tällä hetkellä koulujen tilat ovat 100 % käytössä. Oppilasennusteiden mukaan koulujen tiloissa on väljyyttä 2030-luvulla nykyisellä kouluverkolla.</p> <p>Opetuksen saavutettavuus (koulumatka alle 5 km) alakouluissa Pohjois-Savossa on 87,5 %, Siilinjärvellä 94,6 %, vastaavat luvut yläkouluissa 73,7 % ja 81,6 %.</p>
	Lasten ja nuorten oppimisvalmiuden ja	Oppilaat saavat varhaista ja	Erityisopetuksen lisäressurssien avulla on

<i>Tavoitteet 2022–2025</i>	<i>Toimenpiteet 2024</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
	oppimisen tulokset parantuvat suunnitelmallisten toimenpiteiden avulla.	riittävää tukea heti tuen tarpeen ilmetessä.	pystytty aikaisempaa paremmin vastaamaan varhaisen tuen tarpeeseen. Kouluissa kehitetty uusia tuen malleja ja toimintatapoja.
Toiminnan kehittäminen ja kokeileva organisaatiokulttuuri	Sitouttava kouluyhteisöhankkeen tulosten jalkauttaminen Lukion vetovoimaisuutta vahvistavat toimenpiteet	Hankkeessa luodut toimintatavat ovat käytössä kaikissa kouluissa Lukion opiskelijamäärän lasku pysähtyy ja kääntyy pidemmällä tähtämällä kasvuun	Poissaolomalli ja hankkeessa luodut sitouttavat toimintatavat käytössä kaikissa kouluissa. Tämänhetkisen arvion mukaan lukiossa aloittaa syksyllä -24 noin 80 uutta opiskelijaa (syksyllä -23 aloittaneita noin 60 kpl). Vetovoimaisuuden lisäämisen keskiössä on laadukas perustoiminta, systemaattinen markkinointi ja yhteistyö perusopetuksen kanssa.
Sisäilmahankkeiden toteuttaminen ja oppimisympäristöjen kehittäminen	Ahmon koulukeskuksen ja Siilinlahden koulun rakentamisen aloitus, kalustamisen suunnitelma Selvityksen aloittaminen Kasurilan ja Suininlahden koulujen rakennushankkeissa	Uudistamisessa edetään valtuuston hyväksymän suunnitelman mukaisesti Tarveselvitys aloitetaan vuonna 2024	Rakentaminen aloitettu. Kalustamisen suunnitelmat valmistelussa, hyödynnetään täysimääräisesti hyvä kuntoinen olemassa oleva kalusto. Uudishankintatarve on kuitenkin mittava. Esiselvitykset Kasurilan ja Suininlahden koulujen rakentamishankkeista valmistuneet. Sivistyslautakunta päättänyt Suininlahden koulun tarveselvityksen aloittamisesta.
Oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaitojen, yhteisöllisyyden ja turvallisuuden vahvistaminen (ml. koulukiusaamisen ehkäisy ja siihen puuttuminen)	Tunnetaitokasvatuksen vahvistaminen esim. Hyvän mielen taitomerkin avulla. Jokaisella koululla vuorovaikutus- ja tunnetaitojen opetus osana opetusta. Jokaisessa luokassa käytössä ryhmäytymiseen	Oppilaiden yhteisöllisyyden ja osallisuuden kokemus sekä turvallisuus vahvistuvat Koulukiusaamisen puuttuminen on tehokasta ja	Kaikissa kouluissa on annettu systemaattisesti tunnetaitokasvatusta. Työssä on mukana opiskeluhoitohenkilöstö ja kolmannen sektorin toimijoita. Kaikissa luokissa on ollut ryhmäytymistä edistävää toimintaa (ks. edellä oleva).

<i>Tavoitteet 2022–2025</i>	<i>Toimenpiteet 2024</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
	<p>tähtäävät toimenpiteet ja varmistetaan että jokaisella oppilaalla on vähintään yksi kaveri koulussa.</p> <p>Uusien menetelmien käyttöönotto ja vakiintuneiden menetelmien vaikuttavuuden seuranta</p> <p>Oppilaiden osallistaminen koulutyön kehittämiseen</p>	kiusaamisen yleisyys vähenee	Koulukiusaamisen yleisyyttä ja puuttumisen tehokkuutta seurataan kouluterveyskyselyn avulla. Viimeisimmän kyselyn (2023) mukaan kiusaamisen yleisyys ja puuttumisen tehokkuus on säilynyt ennallaan, ollen kuitenkin monilta osin paremmalla tasolla kuin Pohjois-Savossa keskimäärin.
Oppivelvollisuuden toteutuminen osana ennaltaehkäisevää työtä	Koulupudokkuuden ehkäisy, varmistetaan, että kaikki suorittavat oppivelvollisuuden	Kaikki oppilaat suorittavat perusopetuksen	Keväällä -24 yksi oppilas jäi ilman perusopetuksen päättötodistusta ja lopetti perusopetuksen. Koulupaikkamääräyksiä ei ole annettu alkuvuonna 2024.
Opiskeluhuollon toimivuus muuttuneessa toimintaympäristössä	Luodaan hyvinvointialueen kanssa toimivat käytänteet opiskeluhuollossa	Opiskeluhuoltoon ei muodostu toimintaa haittaavia rajapintoja	Opiskeluhuollon arki toimii, mutta HVA:n muutokset vaikeuttavat pitkäjänteistä suunnittelua. Lisäksi HVA:n palveluiden saatavuus/jatkuvuus aiheuttaa huolta. Yhteistyössä HVA:n kanssa toteutettu mm. opiskeluhuollon ja koulun toimijoiden yhteiset iltapäivät.

Arvio koko vuoden talousarvion toteutumisesta

Talousarvion toteutuminen

Opetuspalveluiden ulkoisten toimintatuottojen arvioidaan ylittävän muutetun talousarvion. Tämä johtuu ennen kaikkea arvioitua suuremmista hanketuotoista (n. 90 000 €). Hanketuotot näkyvät toisaalta myös ylimääräisinä menoina. Lisäksi kotikuntakorvauksia arvioidaan kertyvän enemmän, kuin talousarviossa on ennakoitu. Talousarvion hanketuotot oli arvioitu talousarvion valmisteluhetkellä saatujen hankepääätösten perusteella. Sen jälkeen tuli haettavaksi useita eri hankkeita, joihin on saatu positiivinen rahoituspäätös.

Tämänhetkisen arvion mukaan ulkoiset toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion. Merkittävin ylitys tapahtuu henkilöstökuluissa. Opetuspalveluissa on hyvin rajalliset mahdollisuudet toteuttaa säästötoimenpiteitä (esim. palkattomat vapaat). Henkilöstökulujen arvioidaan toteutuvan alkuperäisen talousarvion mukaisesti. Henkilöstökuluja kasvattaa arvioitua suuremmat hanke- ja sijaiskulut. Hankekulut aiheuttavat ylitystä myös palvelujen oston. Avustuksissa IP-toiminta-avustusten arvioidaan alittavan muutostalousarvion. Vuokriin

ennakoidaan pientä ylitystä, mikä johtuu ICT-laitteiden kallistuneista hinnoista ja rakennusten vuokrien korotuksista.

Tulot

- Myyntituotot + 90 000 €
 - kotikuntakorvaukset + 77 000 €
- Maksutuotot (IP-maksut)..... - 4000 €
- Tuet ja avustukset..... + 87 000 €

Menot

- Henkilöstökulut + 404 000 €
- Palvelujen ostot (ulk)..... + 113 000 €
 - asiakaspalveluiden ostot..... + 28 000 €
 - matkustamiseen liittyvät palvelut (mm. hankkeet)..... + 60 000 €
- Avustukset - 18 000 €
- Vuokrat (ulk)..... + 42 000 €

Kesäkuu 2024 Opetuspalvelut

1000€	Toteuma 01-06	Toteuma ed. v. 01-06	Muutos %	Tilinpäätös 2023	MB 2024	Estimaatti 2024	Estimaatti - TA	ero	Tilikauden ennuste (Tasainen vauhti)
TOIMINTATUOTOT	795	976	-18,5 %	1 339	962	1 134	172		1 589
Henkilöstökulut	-9 341	-9 216	1,4 %	-17 791	-17 579	-17 983	-404		-18 681
Palvelujen ostot	-984	-985	-0,1 %	-2 059	-1 985	-2 098	-113		-1 967
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-423	-416	1,7 %	-861	-827	-827	0		-846
Avustukset	-69	-84	-17,0 %	-147	-150	-132	18		-139
Muut toimintakulut	-1 483	-1 409	5,2 %	-2 865	-2 989	-3 028	-39		-2 967
TOIMINTAKULUT	-12 300	-12 110	1,6 %	-23 722	-23 529	-24 067	-538		-24 600
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-11 505	-11 134	3,3 %	-22 384	-22 567	-22 933	-365		-23 011
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	64,5 %	0	0	0	0		0
VUOSIKATE	-11 506	-11 134	3,3 %	-22 384	-22 567	-22 933	-365		-23 011
Poistot ja arvonalentumiset	-54	-78	-30,8 %	-137	-108	-108	0		-108
Sisäiset kulut	-3 942	-3 929	0,3 %	-7 972	-7 835	-7 835	0		-7 884
TILIKAUDEN TULOS	-15 501	-15 141	2,4 %	-30 493	-30 510	-30 876	-365		-31 003

Varhaiskasvatuspalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatusjohtaja Sinikka Hyvärinen

Arvio toiminnan painopisteistä ja keskeisistä muutoksista

Varhaiskasvatuksen asiakasmäärä laskee hieman edelleen, koska kouluun lähtevän esiopetusikäluokan tilalle tulee aina pienempi syntyneiden ikäluokka. Varhaiskasvatuksen kysyntää on kuitenkin edelleen vaikea ennustaa luotettavasti, koska työllisyys, opiskelijat ja erityisesti lapsiperheiden muuttoliike tuovat siihen vaihtelua. Lisäksi asiakasmaksujen pieneneminen vaikuttaa siihen, että perheet käyttävät varhaiskasvatuspalveluja entistä enemmän.

Asiakasmaksutuotot pienenevät asiakasmäärien vähentyessä, mutta erityisesti siihen vaikuttavat useat asiakasmaksujen uudistukset, joista viimeisin tulee voimaan elokuussa 2024. ja jälleen tuloajat pienenevät. Vuoden 2024 alusta varhaiskasvatuksesta poistettiin syys -, talvi - ja joululomilta loma-aikojen hyvitykset, jotka ovat vähentäneet asiakasmaksuja noin 10 000 €/loma. Kesäajan lomahyvitys säilyy ennallaan.

Elokuussa 2022 varhaiskasvatuslain päivityksessä määriteltiin lapsen kolmitasoinen tuki esi- ja perusopetusta mukaillen. Lasten yleisen tuen tukipalveluista, tehostetusta ja erityisestä tuesta tehdään hallinnollinen päätös. Tuen lainmukainen toteuttaminen on tarkoittanut vuodelle 2024 kolme lisähenkilöä niihin lapsiryhmiin, joissa on sijoitettuna useita tuen lapsia.

Vuorelan päiväkodin Kunnanpaikan tilojen vuokrasopimus päättyy heinäkuussa 2024. Kunnanpaikan tiloissa toimi kaksi esiopetusryhmää, ja ikäluokkien pienentyessä lapset on saatu mahtumaan Vuorelan ja Pikkusiilin päiväkoteihin. Kunnanpaikan lakkautuksessa jäävä henkilöstö on sijoitettu avoimiin tehtäviin. Lisäksi Päiväkoti Pilvilinnassa on yksi esiopetusryhmä vähemmän kuin aiempina vuosina. Siitäkin henkilöstö on sijoitettu avoimiin tehtäviin.

avoimen päiväkotitoiminta päättyi kesäkuussa. Henkilöstö (yksi varhaiskasvatuksen opettaja) siirtyi avoimiin tehtäviin.

Siilinkosken päiväkotitoiminta valmistui kesäkuussa 2024 ja on otettu käyttöön viisiryhmäisenä päiväkotina elokuussa 2024. Leppäkaarten päiväkotitoiminta ja Leppäkaarten päiväkodin esiopetusviipale lopettivat toimintansa kesäkuun 2024 loppuun.

Omassa kodissa työskentelevien perhepäivähoitajia on 11 ja 1.8.2024 alkaen 10. Varahoidossa työskentelee kolme hoitajaa.

Yksityiset päiväkodit jatkavat entisillä toimipisteillä ja lapsiryhmillä.

Yksityistä perhepäivähoitoa tuetaan lakisääteisellä yksityisen hoidon tuella ja harkinnanvaraisella kuntalisällä tai palvelusetelillä. Kunnassa on työskennellyt kolme yksityistä perhepäivähoitajaa yksityisen hoidon tuella, joista yksi lopetti kesäkuun lopussa. Neljä perhepäivähoitajaa työskentelee palvelusetelillä. Lisäksi kunnassa on yksi yksityinen ryhmäperhepäiväkoti palvelusetelillä.

Yksityisen varhaiskasvatuksen hoitopäivän hinta on tilinpäätöksestä 2023 laskettuna 69€/hoitopäivä ja kunnallisessa varhaiskasvatuksessa 71€/hoitopäivä.

Varhaiskasvatuksen asiakkaiden ja henkilöstön käytössä olevan ohjelmiston uudistusta on jatkettu kevään 2024 aikana.

VALSSI TÄHÄN

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on painotusalueena 2023–2024 toiminnan arviointi ja toimintaympäristöjen kehittäminen. Varhaiskasvatussuunnitelmissa painotetaan lisäksi leikkiä,

pedagogiikkaa ja laaja-alaista osaamista. Varhaiskasvatuksen laadunarvioinnissa henkilöstön osalta ryhdytään käyttämään valtakunnallista Valssi-arviointijärjestelmää.

Varhaiskasvatuksen aloitti tammikuussa vakinaisesti kaksi varhaiskasvatuksen sosionomia ja heidän työnimikeensä on perheohjaajat. He tekevät ennaltaehkäisevää työtä perheiden, lasten ja henkilöstön kanssa.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2022–2025</i>	<i>Toimenpiteet 2024</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Päiväkoti – ja perhepäivähoitopaikkojen saatavuus vastaa lapsiperheiden tarpeita laadullisesti, alueellisesti ja määrällisesti	Varhaiskasvatuksen palveluverkko-selvityksen päivittäminen Asiakaskyselyjen toteuttaminen Yksityisen ja kunnallisen palvelutuotannon suhdelukujen vertailu, niin että molempia on tarjolla riittävästi	Asiakaskyselyissä saatavuuteen ja toimintamuotoihin liittyvien vastausten keskiarvo vähintään 3 Yksityinen 28 % ja kunnallinen 72 %	Asiakaskyselyn keskiarvo 3,6 Yksityinen 27.6 % kunnallinen 72,4 %
Varhaiskasvatuspalvelujen sähköinen asiointi toimii kaikilla tasoilla (asiakkaat, henkilöstö)	Ohjelmistopäivitys vuonna 2024	100 % asiakkaista käyttää sähköisiä palveluja	100 % asiakkaista käyttää EdLevoa (ihan kaikki ei säännöllisesti)
Varhaiskasvatuksen tuen mallien kehittäminen	VakaTuki hankkeessa mallinnettujen uusien toimintamallien jalkauttaminen kentälle Tuen prosessit saadaan toimiviksi Perheiden voimavarojen tukeminen	Hankkeessa syntyneet toimintamallit jäävät pysyviksi Jokainen lapsi on saanut tarvitsemansa tuen Perheitä yli 20 vuodessa / sosionomi	Hankkeen tuloksena tuen prosessit ja käytännöt ovat selkiytyneet ja lapsille saadaan oikea-aikainen ja riittävä tuki. Perheitä ollut palvelun piirissä kesäkuuhun mennessä 39 kpl
Sisäilmahankkeiden toteutuminen ja oppimisympäristöjen kehittäminen	Siilinkosken päiväkodin valmistuminen	Uudistamisessa edetään valtuuston hyväksymän suunnitelman mukaisesti	Siilinkosken päiväkotia otettu vastaan 28.6.2024 ja toiminta alkaa 29.7.2024

<i>Tavoitteet 2022–2025</i>	<i>Toimenpiteet 2024</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Lasten tunne – ja vuorovaikutustaitojen vahvistuminen	Henkilöstön kouluttautuminen ko. aiheeseen	Henkilöstön osaaminen vahvistuu ja tietoa jaetaan koko varhaiskasvatukseen	Henkilöstö on käynyt tunne – ja vuorovaikutustaitokoulutusta, vakassa on muutamia Nepsy-valmentaja koulutuksen saaneita ja heidän osaamistaan on hyödynnetty.

Arvio koko vuoden talousarvion toteutumisesta

Talousarvion toteutuminen

Varhaiskasvatuksen ulkoisten myyntituottojen arvioidaan ylittävän talousarvion. Tämä johtuu lähinnä Siilinjärvelle sijoitettujen lasten kuntalaskutuksesta. Toimintatuotot jäävät kuitenkin alle talousarvion, koska varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja lisättiin muutettuun talousarvioon ja nyt näyttää siltä, että elokuussa tuleva indeksitarkistus jättää maksukertymän alle muutetun talousarvion.

Tämänhetkisen arvion mukaan ulkoiset toimintakulut ylittivät talousarvion. Merkittävin ylitys tapahtuu henkilöstökuluissa. Huolimatta henkilöstön bonus – ja lomarahavapaista talousarvio näyttäisi ylittyvän noin 205 000 €. Henkilöstökuluja kasvattaa arvioitua suurempi tuen lasten ja sitä kautta palkatun lisähenkilöstön määrä. Asiakaspalvelujen ostossa palvelusetelikulut näyttäisivät ylittyvän noin 90 000 €, lopullista summaa on vielä vaikea ennustaa, koska syksyn lapsimäärät ja indeksikorotuksen vaikutukset tulevat näkyviin vasta syksyn kuluessa. Avustuksissa lasten kotihoidon tuki näyttäisi alittavan muutostalousarvion noin 80 000€.

Tulot

- Myyntituotot + 38 000 €
- Maksutuotot(asiakasmaksut) - 40 000 €
- Tuet ja avustukset..... + 87 000 €

Menot

- Henkilöstökulut + 205 000 €
- Asiakaspalvelujen ostot (palveluseteli) + 90 000 €
- Avustukset (lasten kotihoidon tuki)..... - 80 000 €

Kesäkuu 2024 Varhaiskasvatuspalvelut

1000€	Toteuma 01-06	Toteuma ed. v. 01-06	Muutos %	Tilinpäätös 2023	MB 2024	Estimaatti 2024	ero Estimaatti - TA	Tilikauden ennuste (Tasainen vauhti)
TOIMINTATUOTOT	570	931	-38,7 %	1 306	916	899	-17	1 141
Henkilöstökulut	-5 334	-5 594	-4,6 %	-10 526	-9 756	-9 961	-206	-10 669
Palvelujen ostot	-2 162	-2 156	0,2 %	-4 136	-4 185	-4 264	-79	-4 323
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-82	-100	-18,1 %	-205	-226	-219	7	-164
Avustukset	-389	-476	-18,1 %	-927	-850	-770	80	-779
Muut toimintakulut	-659	-604	9,0 %	-1 247	-1 143	-1 143	0	-1 318
TOIMINTAKULUT	-8 627	-8 930	-3,4 %	-17 041	-16 160	-16 357	-197	-17 253
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-8 056	-8 000	0,7 %	-15 736	-15 243	-15 458	-214	-16 112
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0,0 %	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-8 056	-8 000	0,7 %	-15 736	-15 243	-15 458	-214	-16 112
Poistot ja arvonalentumiset	-31	-16	99,5 %	-22	-63	-63	0	-63
Sisäiset tuotot	0	0	0,0 %	2	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-1 922	-1 904	1,0 %	-3 648	-3 680	-3 680	0	-3 844
TILIKAUDEN TULOS	-10 010	-9 919	0,9 %	-19 403	-18 986	-19 201	-214	-20 019

Kansalaisopisto

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: rehtori Anita Heino

Arvio toiminnan painopisteistä ja keskeisistä muutoksista

Kansalaisopistot ovat Suomessa suurin vapaata sivistystyötä tekevä oppilaitosmuoto. Kansalaisopistotoiminta edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja kestävän elämäntavan muutoksen aikaansaamista yhteiskunnassa. Kansalaisopisto on yksi kunnan vetovoimaa lisäävistä vapaa-aikapalveluiden toteuttajista.

Tutkimustulosten mukaan kansalaisopisto tuottaa opiskelijalle opittujen asioiden lisäksi laajempiakin hyötyjä, kuten luovuutta, hyvinvointia, itseluottamusta, uutta arkeen tai työhön liittyvää osaamista ja ystävyyssuhteita. Toiminnalla on tutkitusti elämänlaatua parantava vaikutus myös ekososiaalisen sivistyksen näkökulmasta. Epävakaan maailmantilanteen aikana on tärkeää huolehtia eri-ikäisten kansalaisten mielenterveydestä, yhteisöllisyyden edistämisestä ja yksinäisyyden ehkäisemisestä. Kansalaisopistoihin suunnatut koulutusinvestoinnit palautuvat rahassakin mitattuina kuntaan moninkertaisina takaisin.

Kansalaisopisto haluaa edistää myös kansallisen ikäohjelman tavoitteita määrätietoisesti, koska kunta tarvitsee vireitä kansalaisia iästä riippumatta.

Siilinjärven kunnan toiminta-ajatuksena on toimia ketteränä kehittäjänä kuntalaisille tarjottavissa palveluissa, turvata hyvinvoivaa arkea ja edistää elinvoimaista ympäristöä. Kansalaisopiston kurssitarjonnalla voidaan tukea kunnan strategisia päämääriä ajankohtaisella, hyvinvointia edistävällä ja saavutettavalla kurssitarjonnalla kaikenikäisille kuntalaisille.

Hankkeissa mukana olemalla kansalaisopisto kehittää sekä opettajien ammattitaitoa että uusia toimintatapoja, jotta kurssitarjonta olisi entistä laadukkaampaa. Vuosille 2023-2027 saatu Erasmus-akkreditointi antaa henkilöstölle ja nyt myös opiskelijoille mahdollisuuden kansainvälistymiseen. Tavoitteina on edistää henkilöstön osaamisen kehittämistä, eurooppalaista verkostoitumista, kulttuuriperinnön vaalimista ja vakiinnuttaa konsortiolle yhteinen hankehallintomalli.

Osaamisperusteisuus laajenee kansalaisopistojen opetustarjontaan ja pienin askelin myös Siilinjärvellä lisätään opintopisteytettyjen kurssien määrää lähivuosien aikana.

Kansalaisopisto ei pysty tällä hetkellä vastaamaan täysimääräisesti liikunnan opetuksen kysyntään taajama-alueella ja etenkin päiväopetuksen osalta. Tämä johtuu siitä, että keskusta-alueen koulujen purku- ja rakentaminen on alkanut, mikä on vähentänyt käytettävissä olevien liikuntatilojen määrää ja siitä, että päiväaikaan taajamassa ei ole edes olemassa liikunnan opetukseen soveltuvia tiloja (esim. koulut ja päiväkodit). Lisäksi kansalaisopisto joutuu edelleen toimimaan sisäilmaltaan kyseenlaisessa Päivärinteen koulun salissa.

Kansalaisopisto on selvittänyt yhdessä liikuntatoimen kanssa mahdollisuutta vuokrata liikuntaan muuta tilaa. Selvitys on osoittanut, että yksityisiltä toimijoilta olisi vuokrattavissa liikuntaryhmien käyttöön soveltuvaa tilaa. Kustannus olisi noin 30 000 €/vuosi. Kansalaisopiston talousarvioraami ei kuitenkaan mahdollistanut tilan vuokran sisällyttämistä talousarvioesitykseen. Kansalaisopisto ei tämän takia pysty täysimääräisesti edistämään kunnan hyvinvointiin liittyviä strategisia tavoitteita liikunnan osalta.

Kansalaisopisto kehittää talousarviovuosina seuraavia osa-alueita:

- Uudenlaisten kurssituotteiden kehittäminen ja mukana hyvinvoinnin tukemisessa
- Yhteistyöhön eri kunnassa toimivien tahojen kanssa halutaan löytää uusia tapoja
- Digitaalisuuden laajentaminen markkinoinnissa ja verkkomaksamisessa
- Verkko-opetuksen laajentaminen
- Ukrainalaisten kotoutumiseen osallistuminen
- Sisäilmaongelmaisten tilojen sijaan uusien tilojen löytäminen
- Osaamisperusteisten kurssien lisääminen
- Kaiku-kortin käyttöönoton valmistelu

- Uusien liikuntatilojen vuokraaminen
- Talouden tasapainottaminen korottamalla kurssimaksuja 15 % syksyllä 2024

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2022–2025</i>	<i>Toimenpiteet 2024</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Sekä alueellisesti että sisällöllisesti eri-ikäluokat huomioon otettava ja kysyntään vastaava kurssitarjonta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kansalaisopiston toimintaa järjestetään koko kunnan alueella 2. Kaikkia ikäluokkia kiinnostava kurssitarjonta 3. Kurssitoiveiden kysyminen ja toteuttaminen 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Määrä pysyy ennallaan. 2. Alle 20-vuotiaiden, työkäisten ja yli 60-vuotiaiden määrät pysyvät tasaisina. 3. Tarjotaan vuosittain 10 toivekurssia 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Määrä kasvussa, 30 → 33 toimispistettä 2. Alle 20-vuotiaiden osuus laskeutunut alkuvuonna 2 %, 60–69-vuotiaissa ei muutosta, mutta yli 70-v. määrä kasvanut 4 % keväällä. 3. Tavoite saavutettu
Sekä opiskelijoiden että henkilöstön hyvinvointia tukevat toimitavat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hyvinvointikurssien järjestäminen 2. Henkilöstön täydennyskoulutus 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Määrä vähintään kolme 2. Vähintään 4 yksilöliikkuvuutta v. 2024 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Keväällä tarjottu 13 kurssia. 2. Kaksi Erasmus-yksilöliikkuvuutta toteutunut keväällä
Yhteistyö	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yhteistyön kehittäminen 2. Opistojen välinen yhteistyö 3. Kunnan työntekijöiden hyvinvoinnin tukeminen 4. Taloudellisesti heikommassa asemassa olevien pääsy kursseille helpotetaan 5. Kv-yhteistyö laajenee 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vähintään yksi uusi toimintatapa 2. Kv-toimintamalli valmis viimeistään v. 2026 3. Etuutta käyttäneiden määrä suurempi kuin v. 2023 4. Kaikukorttia käyttäneiden määrä 5. Vähintään 2 Erasmus-ryhmäliikkuvuutta 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yhteistyön tiivistyminen Ingmanedun kanssa ja 8 opiston yhteistyöhankkeelle haettu rahoitus. 2. Valmistelu kesken 3. Lv 2022-223 vrt. 2023-2024, kasvua 99 → 111 4. Kaikukorttien käyttö tiedetään vasta vuoden lopussa. 5. Kaksi ryhmäliikkuvuutta keväällä tehty. Syksyllä tulossa vielä yksi.
Digitaalisuus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verkkomaksaminen 	Paperilaskujen määrän väheneminen vuodesta 2023 (kpl)	Määrän kehitys saadaan vasta vuoden lopussa.

Arvio koko vuoden talousarvion toteutumisesta

Talousarvio toteutunee pääsääntöisesti suunnitellusti. Rakennusten ja laitteiden kunnossapitoihin tulee ylityksiä, mutta ne pyritään kattamaan talousarvion sisältä.

Muutostalousarvioon lisätyt mekaaniset henkilöstömenoleikkaukset eivät opetuksen palkkukulujen osalta tule toteutumaan. Kurssimaksutuottojen ja kalustomenojen osalta muutostalousarvion arvioidaan toteutuvat suunnitellusti.

Kesäkuu 2024 Kansalaisopisto

1000€	Toteuma 01-06	Toteuma ed. v. 01-06	Muutos %	Tilinpäätös 2023	MB 2024	Estimaatti 2024	ero Estimaatti - TA	Tilikauden ennuste (Tasainen vauhti)
TOIMINTATUOTOT	157	116	34,9 %	214	232	232	0	313
Henkilöstökulut	-367	-362	1,4 %	-677	-678	-688	-10	-735
Palvelujen ostot	-80	-37	118,8 %	-68	-81	-81	0	-160
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13	-17	-24,4 %	-35	-38	-38	0	-26
Avustukset	0	-1	-100,0 %	-1	-1	-1	0	0
Muut toimintakulut	-56	-53	6,2 %	-100	-102	-102	0	-113
TOIMINTAKULUT	-517	-470	10,0 %	-881	-900	-910	-10	-1 034
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-360	-354	1,8 %	-668	-669	-678	-10	-721
VUOSIKATE	-360	-354	1,8 %	-668	-669	-678	-10	-721
Sisäiset kulut	-152	-153	-0,4 %	-336	-279	-279	0	-304
TILIKAUDEN TULOS	-513	-507	1,1 %	-1 004	-948	-958	-10	-1 025

Kirjastopalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: kirjastotoimenjohtaja Jarkko Nevalainen

Arvio toiminnan painopisteistä ja keskeisistä muutoksista

Pääsääntöisesti kirjastotoimen alkuvuosi on sujunut suunnitellusti ja tavoitteiden mukaisesti. Sairauspoissaolot ovat jonkin verran vaikuttaneet kirjaston toimintaan. Alkuvuodesta kunnassa käytyjen YT-neuvottelujen ja muutostaloustarvion pohjalta kirjaston henkilöstömäärä vähenee vuoden aikana yhdellä. Näin ollen vuoden lopussa kirjastossa työskentelee 13 henkilöä, joista pääkirjastossa työskentelee 10 henkilöä, Vuorelan sivukirjastossa 1 ja kirjastoautossa 2 henkilöä. Pääkirjaston henkilökunnan väheneminen ei vielä tällä hetkellä vaikuta palveluaikoihin, mutta henkilöstömäärän suhteen on saavutettu kriittinen raja suhteessa pääkirjaston aukioloaikoihin. Säästötoimien (bonusvapaat ja muut ylimääräiset vapaat) johdosta pääkirjaston aukioloaika oli heinäkuussa suppeampi kuin kolmen ensimmäisen viikon ajan. Vuorelan sivukirjasto oli heinäkuussa kahden viikon ajan kokonaan suljettu.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Monipuoliset ja ajanmukaiset kirjastopalvelut	Vuorelan ja pääkirjaston omatoimiasioinnin kehittäminen (myös Vuorelan kirjastotilan) ja edistäminen sekä uusien toimintojen käyttöönotto.	Toimivat omatoimiasioinnin palvelut Vuorelassa. Lisääntynyt omatoimiasiointi pääkirjastossa, joustava ja tarpeita vastaava asiakaspalvelu.	Vuorelan kirjastotilaa on muokattu ja uudelleen kalustettu.
Digitaalisten palveluiden kehittäminen	Kansallisen e-kirjaston käyttöönotto vuonna 2024.	Yhteistyön aloitus vuonna 2024.	Siilinjärvi liittyy uuteen kansalliseen e-kirjastoon elokuussa 2024.
Kirjaston palvelumuotojen kokeilu ja kehittäminen	Hankerahoituksella käynnistetään ja kehitetään kirjaston palveluja. Muokataan lainattavan aineiston esillepanoa. Laajennetaan lainattavan aineiston valikoimaa asiakaslähtöisesti.	Hankkeisiin on saatu rahoitus, hankkeissa hyväksi havaittuja palvelumuotoja on otettu käyttöön, lainattavan aineiston valikoimaa on laajennettu.	Kaksi hanketta käynnissä.
Henkilökunnan osaamiseen tukeminen	Henkilökunta on mukana sekä Finna-tiedonhakupalvelun että Koha-kirjastojärjestelmän kansallisessa kehittämisessä, henkilökunta osallistuu kirjastoalan täydennyskoulutuksiin	Ammatillisen osaamisen jatkuva kehittyminen, verkostoituminen ja tiedonjako muiden kirjastokentän toimijoiden kanssa.	Henkilökunta osallistuu säännöllisesti valtakunnalliseen yhteistyöhön.

<i>Tavoitteet 2022–2025</i>	<i>Toimenpiteet 2024</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
	alueellisesti ja valtakunnallisesti.		

Arvio koko vuoden talousarvion toteutumisesta

Kirjastopalvelujen talousarvio näyttää tämän hetken tilanteen mukaan toteutuvan suunnitellusti ja mahdollisesti jopa hieman ylijäämäisenä.

Kesäkuu 2024 Kirjastopalvelut

1000€	Toteuma 01-06	Toteuma ed. v. 01-06	Muutos %	Tilinpäätös 2023	MB 2024	Estimaatti 2024	ero Estimaatti - TA	Tilikauden ennuste (Tasainen vauhti)
TOIMINTATUOTOT	21	20	5,2 %	32	26	26	0	41
Henkilöstökulut	-293	-317	-7,4 %	-598	-605	-615	-10	-587
Palvelujen ostot	-20	-24	-15,6 %	-35	-44	-44	0	-41
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-86	-83	3,4 %	-151	-178	-178	0	-171
Muut toimintakulut	-11	-7	44,7 %	-18	-16	-16	0	-21
TOIMINTAKULUT	-410	-431	-4,9 %	-802	-844	-854	-10	-820
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-389	-412	-5,4 %	-771	-818	-828	-10	-779
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	-13,3 %	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-389	-412	-5,4 %	-771	-818	-828	-10	-779
Poistot ja arvonalentumiset	0	-6	-100,0 %	-11	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-166	-168	-1,2 %	-332	-332	-332	0	-333
TILIKAUDEN TULOS	-556	-586	-5,1 %	-1 115	-1 150	-1 161	-10	-1 112

Liikuntapalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: liikuntatoimenjohtaja Timo Hyötyläinen

Arvio toiminnan painopisteistä ja keskeisistä muutoksista

Siilinjärvellä on monipuoliset liikuntamahdollisuudet ja määrällisesti paljon suorituspaikkoja. Liikuntapaikkarakentamisen painopistealueena on ollut lähiliikuntapaikat (koulujen pihat ja asuinalueiden pienkentät) ja ulkoliikuntamahdollisuuksien kehittäminen. Tulevina vuosina pyritään jatkamaan lähiliikuntapaikkojen rakentamista, tämän lisäksi vanhempien perusliikuntapaikkojen peruskorjauksia edistetään ja pyritään ennakoimaan uusien liikuntamuotojen tarpeita sekä varautumaan olosuhdemuutoksiin. Kuntoratojen ja pienkenttien valaisimien vaihtamista led-valaisimiin jatketaan, ja kehitetään valaistuksen ohjausmahdollisuuksia energiasäästöjen saavuttamiseksi. Liikuntapaikkoja pyritään toteuttamaan myös seuravetoisina hankkeina, tavoitteena turvata riittävät harjoitusmahdollisuudet seuratoiminnalle.

Ahmon urheilualueelle suunnitellun palloiluhallin rakentaminen on viivästynyt kaava- ja lupaprosessin myötä. Hallihankkeen lupaprosessi on käynnissä ja vuonna 2024 on tarkoitus toteuttaa hallialueen pohjatyöt sekä hallin rakentamiseen liittyviä alueen muutostöitä ja liikenneväyliä. Omaehtoisia liikkumismahdollisuuksia parannetaan jatkamalla ulkoilureitistöjen kehittämistä hankerahoituksella toteutettavan esiselvitystyön muodossa.

Liikuntapaikkojenkin osalta haastetta ovat tuoneet koulujen ja päiväkotien sisäilmaongelmat ja näistä johtuvat väistötilaratkaisut. Tilojen peruskorjausten ja uudisrakentamisen aikana osa liikuntatiloista on pois käytöstä ja tämä vaikuttaa sisäliikuntatilojen riittävyyteen. Myös päivällä käytettävissä olevien liikuntatilojen puute tuo haastetta toimintaan. Väistötilojen rakentaminen koulujen kenttäalueille heikentää myös koulujen ja päiväkotien sekä koko asuinalueen liikuntamahdollisuuksia. Ahmon ja Siilinlahden kouluhankkeiden toteutuksessa pyritään mahdollistamaan tilojen monipuolinen käyttö ja parantamaan liikunta- ja harrastusmahdollisuuksia. Rakennushankkeiden yhteydessä koulujen lähiliikunta-alueet palautetaan liikunta- ja virkistyskäyttöön.

Suorituspaikat ovat kunnallisen liikuntatoiminnan peruspalveluja, joten henkilö- ja talousresursseista suurin osa kohdistuu kunnossapitoon. Suorituspaikkojen käytössä kasvaa tarve omaehtoiseen, yksilölliseen liikkumiseen sekä lyhytjännitteisempään pienryhmätoimintaan. Se edellyttää suorituspaikoille nykyaikaisia valvonta- ja kulunvalvontajärjestelmiä sekä kunnossapitojärjestelmien kehittämistä. Toiminnan toteuttajina ovat suurelta osin paikalliset urheiluseurat, joita tuetaan alle 18-vuotiaiden osalta pääsääntöisesti korvauksettomilla tilojen ja alueiden käyttövuoroilla.

Liikuntapalveluiden tarjoamissa ohjauspalveluissa painopiste on terveys- ja erityisliikuntapalveluiden kehittämisessä. Vuoden 2023 aikana käynnistynyt systemaattinen liikunta- ja hyvinvointineuvonta antaa tähän aiempaa paremmat mahdollisuudet. Uudella toiminnalla parannetaan palvelun saatavuutta ja lisätään matalankynnyksen toimintaa. Kehitystyötä tehdään myös aktiivisella järjestöyhteistyöllä, osallistumalla aktiivisesti kunnan Hyte-ryhmän toimintaan ja hanketoiminnalla. Erityisliikunnan ryhmätoiminnassa painottuu edelleen Voimaa vanhuuteen toimintojen aktivointi.

Liikuntapaikkojen maksutuottoihin arvioidaan pientä nousua maltillisten maksukorotusten seurauksena. Sähköisiä palveluita kehitetään laajentamalla verkkomaksumahdollisuuksia. Sähköistä avustusten hakuprosessia ei ole saatu tavoitteiden mukaisesti käyttöön vuonna 2023, mutta tätä tavoitetta pyritään lähivuosina edistämään.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN

1.2. Digitaalisten palveluiden kehittäminen	Verkkomaksujen ja -varausten käytön laajentaminen liikuntapaikoilla	Käyttöönotto soveltuviissa palveluissa.	Uusina kohteina pickleball- ja tenniskentät.
2.1. Riittävä ja monipuolinen liikuntapaikkaverkosto	Uuden lähiliikuntapaikan / liikuntaympäristön rakentaminen. Ahmon urheilualueen tekonurmen uusiminen	Vähintään 1 hanke / vuosi Uudistettu tekonurmi käytössä	Kehvon koulun lähiliikuntapaikan työt käynnistyneet Tekonurmen uusiminen käynnissä.
2.4. Liikunta- ja hyvinvointineuvonnan kehittäminen	Neuvontaan ohjautumisen ja yhteistyön kehittäminen	Neuvonnan aseman vakiinnuttaminen	Kolmannes asiakkaista hyvinvointialueen kautta.

Arvio koko vuoden talousarvion toteutumisesta

Ensimmäisen puolenvuoden osalta talousarvio on toteutunut pääosin ennakkoarvioinnin mukaisesti. Talvikauden kunnossapitokulut ovat hieman edellisvuotta suuremmat. Kustannuksia on yleisen kustannustennousun lisäksi kasvattanut osallistavan budjetoinnin retkiluistelurata kokeilu. Kustannuskehitys ennakoi näin ylitystä kunnossapidon osalta. Muiden palveluiden osalta estimaattiin tehty korjaus muutostalousarvion mukaisesti.

Kesäkuu 2024 Liikuntapalvelut

1000€	Toteuma 01-06	Toteuma ed. v. 01-06	Muutos %	Tilinpäätös 2023	MB 2024	Estimaatti 2024	ero Estimaatti - TA	Tilikauden ennuste (Tasainen vauhti)
TOIMINTATUOTOT	28	21	33,7 %	33	43	43	0	56
Henkilöstökulut	-277	-246	12,6 %	-490	-532	-540	-9	-554
Palvelujen ostot	-246	-240	2,6 %	-413	-376	-391	-15	-492
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43	-55	-21,4 %	-113	-101	-101	0	-87
Avustukset	-19	-20	-5,6 %	-50	-55	-55	0	-37
Muut toimintakulut	-66	-55	21,0 %	-103	-130	-130	0	-132
TOIMINTAKULUT	-651	-615	5,8 %	-1 169	-1 194	-1 217	-24	-1 302
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-623	-594	4,8 %	-1 136	-1 151	-1 174	-24	-1 246
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	-100,0 %	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-623	-594	4,8 %	-1 136	-1 151	-1 174	-24	-1 246
Poistot ja arvonalentumiset	-159	-156	1,4 %	-293	-317	-317	0	-317
Sisäiset tuotot	0	0	0,0 %	36	46	46	0	0
Sisäiset kulut	-246	-264	-6,8 %	-569	-506	-506	0	-491
TILIKAUDEN TULOS	-1 027	-1 014	1,3 %	-1 961	-1 929	-1 952	-24	-2 055

Nuoriso- ja kulttuuripalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: nuoriso- ja kulttuuritoimenjohtaja Tuula Pärnänen

Arvio toiminnan painopisteistä ja keskeisistä muutoksista

Nuoriso- ja kulttuuripalvelut edistävät osaltaan kokonaisvaltaista kuntalaistemme hyvinvointia. Kunnan varsin nuorekas ikärakenne näkyy etenkin nuorisotyössä, missä monialaisia palvelutarpeita, asiakkaiden hyvinvointia lisääviä ja tukevia toimia, matalan kynnyksen harrastus- ja lajikokeiluja (mm. skeittitoiminta) sekä kohtaavaa työtä tehdään. Kulttuuripalveluissa korostuu yhdistysten ja toimijoiden, 3. sektorin kanssa tehtävä tiivis yhteistyö, järjestöjen toimintojen mahdollistaminen, avustukset, yhdessä toteutettavat tapahtumat kumppanuussopimusten, yhteistyön ja vapaaehtoistyön pohjalta.

Nuorisotalojen, museoiden sekä kotiseutu- ja valokuva-arkistojen ylläpito vaatii asiakaslähtöistä, jatkuvaa kehittämistä ja resurssiviisautta. Tähän saakka on pystytty hyvin ja melko ketterästi vastaamaan asiakastoiveisiin ja palkkaamaan tarvittavia resurssityöntekijöitä mm. nuorisotalojen laajennettujen aukioloaikojen varmistamiseksi ja lapsiperheille suunnattujen tapahtumien toteuttamiseksi. Resurssityöntekijöiden ja vapaaehtoistoimijoiden löytäminen sekä henkilöstön riittävyys huolettavat. Toimintoja on pakko supistaa kunnan taloustilanteen heiketessä ja säästötoimien kohdistuessa myös nuorisotyöhön.

Nuoriso- ja kulttuuritoimessa nähdään tärkeänä kaikenikäisten kuntalaisten osallisuuden ja omaehtoisen toiminnan edelleen vahvistaminen. Hyvinvointisuunnitelmaan ja kuntastrategiaan kirjattu järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan tärkeys, yksilön osallisuus ja osallistaminen, ovat edelleen toiminnan vankkoja lähtökohtia. Hyvinvointialueelle siirtyminen hajautti osaltaan yhteistyöverkostoja ja toimintamalleja, mikä aiheuttaa työn lisäkuormitusta ja uusien palvelupolkujen nopeaa rakentamistarvetta. Mielenterveys- ja päihdeongelmat lisäävät myös eri ikäisten syrjäytymisvaaraa ja osattomuutta. Toimintakenttä on laaja ja moniammatillisen työn tekeminen asiakaspalveluja ylläpitäen ja kehittäen, on osin haasteellista.

Aiempien nuorisotyöllisten hankkeiden aikana aloitettua nuorten tieto- ja neuvontatyötä juurrutetaan toimintakentälle. Yhteistyötä II-asteen ja hyvinvointialueen toimijoiden kanssa kehitetään mm. Wörtti -hankkeen, ehkäisevän päihdetyön, erityis- ja etsivän nuorisotyön jalkautumisen kanssa. Kirkonkylän koulurakennushankkeet haastavat, mutta samalla mahdollistavat myös toimintojen uudelleen organisointia ja mm. pienluokkien kanssa tehtävän yhteistyön tiivistämistä käytettäessä nuorisotaloa yhtenä opetustilana. Kohtaavassa nuorisotyössä nuoria tavataan sekä heidän opiskeluympäristössään että vapaa-ajalla ja loma-aikoina. Asiakaslähtöistä toimintaa järjestettiin mm. yhteistyössä Savonian opiskelijoiden kanssa avoimessa kahvilatoiminnassa. Monitoimijaisuus edellyttää työntekijöiltä oman ammattitaidon, jaksamisen ja kouluttautumisen tarkastelua sekä uusien ilmiöiden nopeaa havainnointikykyä.

Kuntalaisten hyvinvointia tarkastellaan moniammatillisissa yhteistyöryhmissä, kuten HYTE sekä Norppa, Nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa. Nuoriso- ja kulttuuripalveluissa jatketaan kumppanuus- ja yhteistyöverkostojen vahvistamista. Samalla ylläpidetään yhdistysten, 3. sekä 4. sektorin, seurakuntien, koulujen, vapaaehtoisten, yritysten ja yksittäisten toimijoiden välistä hyvää yhteistyötä. Ilman luottamuksellista yhteistyötä paikallistoimijoiden ja yritysten kanssa, moni tapahtuma jäisi toteutumatta. Yhteistyö luo kustannustehokkaammat palvelut.

Palveluiden esteettömyyttä ja saavutettavuutta täytyy edelleen kehittää. Sähköisille palvelu- ja verkkoalustoille siirtyminen ei edennyt toivotusti; tilavaraukset, käyttömaksut sekä yhdistysten avustushakujärjestelmä pyritään digitalisoimaan v. 2024 aikana. Paikallisjärjestöille lasten- ja nuorten kerho-, harraste- ja nuorisotilat ovat maksuttomia, mutta aikuisryhmien salien käyttömaksut hieman nousevat. Salmin salin purkamisen jälkeen kulttuuritilaisuudet joudutaan järjestämään vaihtuvissa tiloissa, erikseen rakennettavilla komponenteilla. Korvaavia juhlatiloja ovat mm. Hamulan ja Vuorelan koulut. Pöljän kotiseututalo on myös vuokrattavissa, ja Mäntyranan kesäteatteri sekä torialue täydentävät kulttuuritoimijoiden esiintymispisteitä.

Nuoriso- ja kulttuuripalveluissa järjestöjä ja yhdistyksiä ohjataan ja tuetaan aktiivisesti. Kulttuuritoimelle kuuluvat myös kotiseutu- ja osin kunnan valokuva-arkistot, Harjamäen sairaalamuseo, Pöljän kotiseutumuseo ja -talo. Museoiden pääpaino on edelleen kesän aukioloissa, sekä koululaisille suunnatuissa, kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisissa kotiseutumuseokäynneissä ja lähialueen kulttuurilaitosvierailuissa. Kaikukortin käyttöönottoa ja paikallista sekä Pohjois-Savon alueellista kulttuuriyhteistyötä edistetään. Arkistokokoelmien muuttaminen Innocumille ja kokoelmahuolto on henkilöstöressurssit huomioiden mittava työ. Osa-aikaista luetteloijaa, kesätyöntekijöitä ja museo-oppaita tarvitaan, sekä uusia järjestelyjä kunnan arkistotyössä. Museovirastolta haetaan apurahaa kokoelmatyöhön ja digitaaliseen tietokantaluettelointiin. AVI ja ESR haut kohdistuvat oppilaitos- ja kouluyhteistyöhankkeisiin, lasten ja nuorten harrastetoimintaan, ehkäisevään päihdetyöhön ja etsivään nuorisotyöhön. Henkilöstökulut eivät pienene asiakasmäärien ja toimintojen kasvaessa. Kesätyöntekijöiden, opiskelijoiden ja hanketyöntekijöiden palkkaosuudet on myös sisällytetty taloussuunnitteluun.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2022–2025</i>	<i>Toimenpiteet 2024</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Digitaalisten palvelujen kehittäminen	Sähköisten tilavaraus, verkkomaksu ja avustushakulomakkeiden kehittäminen	Kehitetään toimiva sähköinen tilavaraus ja avustushaku, ja verkkomaksaminen on käytössä v-24	Sähköinen tilavaraus edennyt.
Järjestö- ja toimijayhteistyön ketterä kehittäminen	Toimintakulttuurin ja yhteistyön ketterä kehittäminen	Yhteistyön kehittyminen näkyy haettujen rahoitusten ja toimintavolyymin vahvistumisessa	Yhteistyötä syvennetty; lisätty tapahtuma yhteistyötä
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Osallistavan budjetoinnin kehittäminen	Osallistava budjetointi käytössä	Osallistava budjetointi lasten toritapahtumissa
Koulu- ja kohtaavan nuorisotyön kehittäminen	Kehittämishankkeiden käynnistäminen ja kohtaavan nuorisotyön mallin kehittäminen	Kehittämishankkeet käynnissä (Wörtti ja koulunuorisotyö) Mittarien käyttöä yhtenäistetty	Koulunuorisotyön hanke päättyi ja Wörtti alkoi. Nuorisotyön kehittäminen hidastuu (-2HTV)
Ehkäisevän päihdetyön kehittäminen	Alueellinen yhteistyö Neuvonnan ja ohjauksen kehittäminen	EPT juurruttaminen eri palvelualueille ja henkilöstökoulutus	EPT tehtävänkuva yhdistetään erityisnuorisotyöhön; kenttätyö vaikeutuu
Pohjois-Savon kulttuuristrategian käyttöönotto	Kulttuuristrategian kehittäminen ja käyttöönotto	Pohjois-Savon kulttuuristrategia käytössä	Yhteistyössä edistetään PS-kultt.strategiaa

Arvio koko vuoden talousarvion toteutumisesta

Talous toteutuu kokonaisuutena suunnitellusti. Tulopuolella on vähennystä, koska KNT-hanke päättyi 06/24, eikä uusi hanke saanut rahoitusta. Henkilöstössä tapahtui vähenemistä YT menettelyjen myötä (tehtäväkuvien yhdistäminen, nuoriso-ohjaajan paikkaa ei avattu). Resurssityöntekijöitä joudutaan palkkaamaan toimintojen ylläpitämiseksi. Säästöt toteutunevat suunnitellusti.

Kesäkuu 2024 Nuoriso- ja kulttuuripalvelut

1000€	Toteuma 01-06	Toteuma ed. v. 01-06	Muutos %	Tilinpäätös 2023	MB 2024	Estimaatti 2024	ero Estimaatti - TA	Tilikauden ennuste (Tasainen vauhti)
TOIMINTATUOTOT	78	305	-74,3 %	284	185	172	-13	157
Henkilöstökulut	-319	-341	-6,6 %	-655	-659	-671	-11	-637
Palvelujen ostot	-72	-90	-20,6 %	-194	-185	-181	4	-143
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12	-18	-31,4 %	-30	-28	-33	-5	-25
Avustukset	-7	-18	-58,1 %	-28	-24	-24	0	-15
Muut toimintakulut	-90	-88	2,1 %	-176	-203	-203	0	-180
TOIMINTAKULUT	-500	-555	-9,9 %	-1 082	-1 099	-1 112	-13	-1 000
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-422	-250	68,7 %	-798	-914	-939	-25	-843
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	28,5 %	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-422	-250	68,7 %	-798	-914	-939	-25	-843
Sisäiset tuotot	0	0	0,0 %	1	0	0	0	0
Sisäiset kulut	-82	-102	-19,1 %	-203	-165	-165	0	-165
TILIKAUDEN TULOS	-504	-352	43,3 %	-1 000	-1 079	-1 104	-25	-1 008

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Hanketavoitteet 2022–2025

VALTUUSTON SITOVA TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Riski-arvio	TOTEUTUMINEN
HYVINVOIVA ARKI			
2.1 Virikkeellisen asuin- ja toimintaympäristön kehittäminen	Liikuntapaikkaverkosto vastaa seuratoiminnan ja omaehtoisen liikunnan tarpeita	Taloudellisten resurssien niukkuus voi viivästyttää hankkeita tai kaikkia hankkeita ei voida toteuttaa	Ahmon tekonurmi ja Kehvon koulun lähiliikuntapaikkahankkeet käynnissä. Palloiluhallihanke ei toteudu 2024 AVI:n evätyä rakennusluvan.
2.1 Lasten ja nuorten terveen kasvun ja hyvän oppimisen mahdollistaminen	Opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaiset oppimisympäristöt, jotka tukevat toiminnallisuutta ja yhteistyötä	Taloudellisten resurssien niukkuus voi viivästyttää hankkeita tai oppimisympäristöjen toiminnallisuudesta joudutaan tinkimään	Siilinkosken uuden päiväkodin kaluston hankinta.
2.3 Kunnan palveluiden tuottaminen sisäilmaltaan terveellisissä ja turvallisissa tiloissa	Rakentamishankkeiden toteuttaminen suunnitelman mukaisesti. Selvitystyön käynnistäminen Suininlahden ja Kasurilan koulujen rakentamishankkeiden osalta.	Taloudellisten resurssien niukkuus voi viivästyttää hankkeita	Ahmon koulukeskuksen, Siililahden koulun ja Siilinkosken päiväkodin hankkeet edenneet suunnitellusti. Sivistyslautakunta käynnistänyt Suininlahden koulun tarveselvityksen.
ELINVOIMAINEN YMPÄRISTÖ			
3.3 Esteettömyyden ja saavutettavuuden parantaminen	Koulurakentamisessa ja liikuntapaikkarakentamisessa huomioidaan esteettömyys sekä toteutetaan esteettömiä liikuntapaikkoja	Hankkeiden toteuttamisessa voidaan joutua sovittamaan yhteen toiminnallisuuden ja esteettömyyden vaatimukset	Esteettömyys huomioitu koulu- ja päiväkotirakentamisessa.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Koulujen ja päiväkotien kasvu- ja oppimisympäristöjen uudistaminen	Siilinkosken päiväkodin kalustohankintojen toteuttaminen	Opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaiset oppimisympäristöt, jotka tukevat toiminnallisuutta ja yhteistyötä	Kalustohankinnat toteutuvat suunnitellusti.

Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
	Koulujen ja päiväkotien vanhentuvan kaluston uusiminen	Uusia kohteita kalustettaessa huomioidaan täysimääräisesti väistötiloihin hankittu käyttökelpoinen kalusto	Vanhentuvaa kalustoa uusittu määrärahojen puitteissa kouluissa ja päiväkodeissa.
Lähiliikuntapaikkojen toteutus, keskimäärin 1/vuosi	Kehvon koulun lähiliikunta-alueen rakentaminen	Keskimäärin 1 lähiliikuntapaikkah anke/vuosi	Lähiliikuntapaikan rakentaminen käynnissä.
Kuntoratojen valojen uusiminen osana energiansäästöohjelmaa	Liikuntapaikkojen valaisimien uusimisesta suunnitelma yhdessä teknisen palvelualueen kanssa	Valot uusittu 2025–2027	Vuonna 2024 uusitaan muutamien kenttien valoja ja viimeistellään Patakukkulan alueen valaisimien uusimisprojekti.
Liikuntapaikkaverkosto vastaa seuratoiminnan tarpeita	Ahmon tekonurmen uusiminen	Hanke toteutettu	Hanke käynnistynyt.

Arvio koko vuoden talousarvion toteutumisesta:

Investoinnit tulevat alittamaan talousarvion. Talousarviossa on varauduttu palloiluhallin toteuttamiseen (500 000 €). Palloiluhallia ei kuitenkaan voida toteuttaa kaavailtuun paikkaan. Korvaavaksi paikaksi on löytynyt Saharan urheilukentän alue. Ko. alueelle voidaan kuitenkin rakentaa vasta, kun Siilinlahden koulun väistötilat on purettu. Talousarviossa Siilinkosken päiväkodin kalustamiseen on varattu 250 000 €. Uusi päiväkotiki on pystytty kalustamaan edullisemmin ja tämänhetkisen arvion mukaan kalustamiseen arvo on alle 200 000 €.

	TP	TALOUSARVIO +MUUTOKSET	UUDEEN TOTEUTUNUT	JÄLJELLÄ	TOT %
SIVISTYSLAUTAKUNTA					
Liikuntapaikat					
Tuotot	5 782	156 000	0	156 000	0,00
Kulut	-339 655	-1 035 000	-28 756	-1 006 244	2,80
Netto	-333 873	-879 000	-28 756	-850 244	3,30
Koneet ja kalusto					
Kulut	-137 363	-384 000	-126 999	-257 001	33,10
Netto	-137 363	-384 000	-126 999	-257 001	33,10
SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ					
Tuotot	5 782	156 000	0	156 000	0,00
Kulut	-477 019	-1 419 000	-155 755	-1 263 245	11,00
Netto	-471 237	-1 263 000	-155 755	-1 107 245	12,30